Otoczenie prezydenta Hardinga

„San Francisco, 2 sierpnia, dziś o 19.30 (23.30 w Nowym Jorku) prezydent Harding zmarł na udar mózgu (…) Koniec przyszedł nagle, kiedy pani Harding czytała mu wieczorne wydanie gazety, zaraz po tym, jak prezydent zdążył uznać dzień za najlepszy od tygodnia” – „New York Times" 2 sierpnia 1923 roku.

Prezydent Warren G. Harding był 29. prezydentem Stanów Zjednoczonych i 6., który zmarł podczas pełnienia urzędu.

K Street

Czas ten zaznaczył się wielkimi skandalami, z których największy związany był z „Teapot Dome” gdzie Minister Spraw Wewnętrznych, Albert Fall, za łapówki na kwotę 308 tysięcy dolarów sprzedał prawa do korzystania z pól naftowych w Wyoming. O ile prezydentowi nie udowodniono winy, to bezsprzeczne pozostaje, że Harding zwykł

otaczać się niewłaściwymi ludźmi.

Inni urzędnicy administracji prezydenta bywali oskarżani o łapówki, oszustwa i nadużycia, co miało wpływ na ocenę jego prezydentury. On sam, pomimo uwielbienia splendoru urzędu i uwagi, jaką jemu samemu poświęcano, narzekał na ciągłe zmagania z Kongresem, kłopoty z egzekwowaniem prohibicji, ale przede wszystkim konieczność nieustannego podejmowania bardzo ważnych decyzji – to wszystko wydawało się go przytłaczać.

Prezydent miał też inne zmartwienie – nazywało się ono Charles Forbes – dyrektor Urzędu ds. Kombatantów (Veterans Bureau). Mianowany w 1921 roku szefem nowo powstałej instytucji nie tylko nielegalnie wysprzedawał osobom prywatnym materiały medyczne z magazynów w Perryville w stanie Maryland i to za rażąco niską cenę, ale też sam mianował się pułkownikiem

amerykańskiej armii, z której, nota bebe, zdezerterował w 1912 roku. Forbes był również zamieszany w kontrakty rządowe na budowę szpitali. Pomagał mu w tym główny doradca Urzędu – Charles F. Cramer. Szacuje się, że mogli oni, zarządzając budżetem przekraczającym miliard dolarów, sprzeniewierzyć nawet jedną czwartą środków.

Generał Brygady Charles E. Sawyer, przyjaciel i osobisty lekarz prezydenta, odkrywszy możliwe motywy działań Forbesa, powiadomił Harry Daugherty'ego, Prokuratora Generalnego – a ten Hardinga. Prezydent był tak wzburzony zastrzykiem wiedzy, że, jak podaje H. Ferrel w książce „Dziwne śmierci Prezydenta Hardinga", złapał Forbesa za gardło i trzęsąc nim w sposób, w jaki „pies zrobiłby to ze szczurem", wrzeszczał: „ty fałszywy draniu" ("You double-crossing bastard!"). Autor książki zaznacza, iż rękoczyny były prawdą, wypowiedziane zaś słowa mogły raczej

oddawać atmosferę sytuacji. Reszta konwersacji nie jest znana, wiadomo natomiast, że Forbes został zmuszony do dymisji, która nastąpiła 15 lutego 1923 roku.

Wkrótce potem, 14 marca samobójstwo popełnił Cramer strzelając sobie z kalibru 45 milimetrów w skroń. Rezygnacja Forbesa i samobójcza śmierć Cramera – głównych urzędników z biura weteranów, a dziesięć tygodni później również śmierć Jessa W. Smitha – osobistego sekretarza Harry'ego Daugherty'ego – stały się wodą na młyn dla waszyngtońskich sensacji.

Powoli zaczął się z nich wyłaniać obraz ogromnych nadużyć ludzi z otoczenia prezydenta. Okazało się, że Smith wykorzystał swoje bliskie związki z administracją Hardinga, sam bowiem nie miał przypisanej oficjalnej roli w Białym Domu, do stworzenia kilku dochodowych przekrętów, m.in. handlował pozwoleniami

na sprzedaż alkoholu, załatwiał akty łaski, zwolnienia itp.

Pomagała mu mała grupa pod nazwą „Gang z Ohio”, która w zielonym domku na K Street* miała swoją siedzibę. Daugherty oprócz tego, że był Prokuratorem Generalnym, pełnił zaszczytną funkcję jej szefa.

Nie wiadomo, czy prezydent Harding wiedział o konkretnych przestępstwach Smitha. Miał natomiast ogólne rozeznanie w jego poczynaniach, co było przyczyną utarczki ze Smithem na dzień przed jego samobójczą śmiercią. Następnego ranka, Smitha znaleziono w apartamencie Daugherty’ego, ubranego w piżamę, z dziurą w głowie. Asystent lekarza w Białym Domu w oświadczeniu dla prasy powiedział, że denat cierpiał na cukrzycę, komplikacje po operacji wyrostka, a problemy te były przyczyną jego depresji i w rezultacie samobójstwa.

Wiele osób oskarżało Prokuratora Generalnego o co najmniej moralną odpowiedzialność za śmierć Smitha. Ferrel w swojej książce wskazuje, że w latach 1923–1924 Daugherty udowodnił, że może być melodramatyczny, innym razem zaś impulsywny.

Następca Hardinga, Alvin Coolidge, miał problem z Daughertym. Nowy prezydent, który świetnie rozpoznawał charaktery, nigdy nie uważał go za osobę niebezpieczną, raczej nieprzewidywalną i politycznie niewygodną. Tak się skończyła w Białym Domu kariera Harrego Daugherty'ego, który 28 marca 1924 roku podał się do dymisji. W tym czasie prowadzone było już senackie śledztwo w sprawie nieprawidłowości popełnionych przez urzędników administracji prezydenta Hardinga. Ujawnienie tych działań spowodowało ogromny spadek zaufania do rządu i ugruntowało w amerykańskim społeczeństwie niepochlebną opinię o

jego prezydenturze.

* K Street – jedna z głównych ulic w Waszyngtonie, na której swoje siedziby mają przedstawiciele świata polityki i biznesu

Źródła: presidentprofiles.com; dictionary.reference.com; whitehouse.gov; trutv.com; ohiohistorycentral.org; The Strange Deaths of President Harding", Autor Robert H. Ferrell, wyd. University of Missouri Press, 1998

Opublikowano w dniu 2.08.2017 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA